

Số: 76/BC-HĐND

Hà Nội, ngày 26 tháng 11 năm 2019

BÁO CÁO THẨM TRA

**Kết quả thực hiện kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội năm 2019
và xây dựng kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội năm 2020;
dự thảo Nghị quyết HĐND về kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội
năm 2020 của thành phố Hà Nội (lĩnh vực kinh tế, ngân sách)**
(Ban Kinh tế - Ngân sách trình HĐND Thành phố khóa XV, kỳ họp thứ 11)

Kính gửi: Hội đồng nhân dân thành phố Hà Nội

Căn cứ quy định của Luật, thực hiện phân công của Thường trực HĐND Thành phố, Ban Kinh tế - Ngân sách HĐND Thành phố đã tổ chức thẩm tra những nội dung thuộc lĩnh vực kinh tế, ngân sách trong báo cáo số 351/BC-UBND ngày 19/11/2019 của UBND Thành phố về kết quả thực hiện kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội năm 2019 và xây dựng kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội năm 2020, dự thảo Nghị quyết HĐND về kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội năm 2020 của thành phố Hà Nội do UBND Thành phố trình HĐND Thành phố tại kỳ họp thứ 11. Ban báo cáo HĐND ý kiến thẩm tra như sau:

I. Về đánh giá kết quả thực hiện nhiệm vụ phát triển KT-XH năm 2019

1. Ban Kinh tế - Ngân sách cơ bản thống nhất với báo cáo của UBND Thành phố trong đánh giá tình hình phát triển kinh tế năm 2019. Trong bối cảnh tình hình kinh tế thế giới diễn biến phức tạp và có nhiều yếu tố không thuận lợi, kinh tế Việt Nam và Hà Nội đứng trước nhiều khó khăn, thách thức, nhưng chính quyền Thành phố đã triển khai nghiêm túc, có hiệu quả các Nghị quyết của Quốc hội, Chính phủ, Thành ủy, UBND Thành phố đã có các giải pháp điều hành quyết liệt cùng với tinh thần phấn đấu, nỗ lực của hệ thống chính quyền các cấp, cộng đồng doanh nghiệp và nhân dân Thủ đô, kinh tế Hà Nội năm 2019 đạt được nhiều kết quả quan trọng, giữ đà tăng trưởng khá và cơ bản thực hiện được mục tiêu tổng quát của năm mà HĐND Thành phố đã quyết nghị. Dự báo các chỉ tiêu kinh tế tổng hợp đạt và vượt kế hoạch¹, GRDP ước tăng 7,46%, cơ cấu kinh tế tiếp tục chuyển dịch đúng hướng, xuất khẩu tăng cao so với kế hoạch (bắt đầu mở rộng được thị trường sang Châu Phi), thu ngân sách nhà nước trên địa bàn vượt dự toán, huy động vốn đầu tư xã hội tiếp tục duy trì tốc độ tăng, là năm thứ 2 Hà Nội liên tục đứng đầu cả nước về thu hút vốn đầu tư nước ngoài. Cải cách thủ tục hành chính, cải thiện môi trường đầu tư kinh doanh được chú trọng và triển khai quyết

¹ Trong đó có 3/4 chỉ tiêu vượt KH: GRDP/người, tốc độ tăng vốn đầu tư phát triển, tốc độ tăng tổng kim ngạch xuất khẩu.

liệt, trọng tâm hướng đích phục vụ nhân dân và doanh nghiệp, chỉ số năng lực cạnh tranh cấp tỉnh (PCI) tăng 4 bậc, chỉ số hài lòng của người dân đối với sự phục vụ của chính quyền tăng 16 bậc. Xây dựng nông thôn mới đạt nhiều kết quả tích cực và hoàn thành sớm hơn 02 năm mục tiêu nhiệm kỳ. Công tác quản lý đất đai, cấp giấy chứng nhận quyền sử dụng đất trên địa bàn được chú trọng chỉ đạo. Công tác nghiên cứu khoa học, ứng dụng công nghệ tiếp tục được quan tâm và đẩy mạnh, hướng tới xây dựng thành phố thông minh. Công tác đối ngoại, hợp tác các tỉnh, địa phương trong nước và nước ngoài tiếp tục được quan tâm, mở rộng và đạt nhiều kết quả nổi bật.

2. Các hạn chế và nguyên nhân đã được UBND Thành phố nghiêm túc nhìn nhận và phân tích trong báo cáo, Ban KTNS đồng tình và nhấn mạnh, bổ sung một số nội dung cần quan tâm sau:

- Tăng trưởng kinh tế đạt mức cận dưới của khung chỉ tiêu (GRDP đạt mức 7,46%/kế hoạch 7,4%-7,6%) đặt áp lực cho năm 2020 phải đạt mức tăng trưởng cao hơn (tối thiểu là 7,53% để hoàn thành mức cận dưới của khung chỉ tiêu kế hoạch 2016-2020). Để có tốc độ tăng trưởng cao hơn trong khi chất lượng tăng trưởng cải thiện chậm là thách thức không nhỏ.

- Tăng trưởng GRDP trong lĩnh vực dịch vụ và công nghiệp chưa đạt kế hoạch đề ra. Việc chuyển đổi cơ cấu nội ngành nông nghiệp, phát triển các chuỗi liên kết sản xuất - tiêu thụ sản phẩm nông nghiệp dù có nhiều cố gắng song kết quả vẫn chưa đáp ứng yêu cầu, chất lượng và khả năng cạnh tranh của một số sản phẩm nông sản chưa cao.

- Tiến độ công tác cổ phần hóa và sắp xếp doanh nghiệp nhà nước theo kế hoạch còn chậm: trong số các doanh nghiệp nhà nước cần cổ phần hóa mới có 3/13 doanh nghiệp lựa chọn được đơn vị tư vấn xác định giá trị doanh nghiệp, 1/13 doanh nghiệp được phê duyệt phương án sắp xếp lại cơ sở nhà đất và phương án sử dụng đất sau cổ phần hóa; đối với 31 doanh nghiệp cần thoái vốn nhà nước đã đầu tư mới có 01 doanh nghiệp hoàn thành. Việc xử lý các vướng mắc hậu cổ phần hóa của các doanh nghiệp giai đoạn 2011-2015 vẫn còn chưa triệt để.

- Gian lận thương mại (đáng chú ý là tình trạng hàng Trung Quốc đội lốt hàng Việt Nam trong bối cảnh chiến tranh thương mại Mỹ - Trung Quốc), vi phạm sở hữu trí tuệ, sản xuất buôn bán hàng giả, hàng kém chất lượng vẫn diễn biến phức tạp.

- Công tác thanh tra, kiểm tra, giám sát các dự án sau khi cấp GCN đầu tư, quyết định chủ trương đầu tư, giao đất... để tháo gỡ khó khăn giúp đẩy nhanh tiến độ hoặc chấn chỉnh, thu hồi dự án chậm triển khai do nguyên nhân chủ quan của nhà đầu tư còn chưa kịp thời, tình trạng dự án vốn ngoài ngân sách sử dụng đất chậm triển khai nhiều năm vẫn còn khá phổ biến, gây bức xúc trong nhân dân và lãng phí nguồn lực đất đai.

- Việc giao đất, cho thuê đất để thực hiện các dự án đầu tư phát triển sản xuất kinh doanh thực hiện chậm, ảnh hưởng tiêu cực đến khoản thu từ tiền sử

dụng đất trong năm và sẽ còn ảnh hưởng đến việc phát triển sản xuất kinh doanh của những năm tới. Đầu giá quyền sử dụng đất chỉ đạt 75% kế hoạch. Tỷ lệ cấp GCN quyền sử dụng đất cho các cơ sở tôn giáo, tín ngưỡng còn thấp. Việc quản lý khai thác tài nguyên (đặc biệt là quản lý khai thác cát, đất, đá làm vật liệu xây dựng) ở một số nơi còn bất cập, gây bức xúc cho người dân.

- Các bất cập trong phân cấp quản lý một số lĩnh vực kinh tế - xã hội (đặc biệt là bất cập trong lĩnh vực thủy lợi, chiếu sáng, vỉa hè, cây xanh, thoát nước) ảnh hưởng đến việc kịp thời xử lý các yêu cầu của sản xuất và đời sống, gây bức xúc trong nhân dân đã được rà soát nhưng chậm được điều chỉnh, ảnh hưởng đến hiệu quả quản lý.

Ban đề nghị báo cáo bổ sung, làm rõ nguyên nhân và trách nhiệm đối với những hạn chế đã được chỉ ra, trong đó tập trung vào các nội dung: tăng trưởng GRDP trong lĩnh vực dịch vụ và công nghiệp chưa đạt kế hoạch đề ra; tiến độ sắp xếp, cổ phần hóa, thoái vốn doanh nghiệp nhà nước chậm; việc chậm giao đất và xác định nghĩa vụ tài chính về đất đai đối với các dự án đã hoàn thành thủ tục làm ảnh hưởng đến kết quả thu tiền sử dụng đất.

II. Về khái quát kết quả phát triển kinh tế - xã hội 2016-2019

Báo cáo đánh giá của UBND Thành phố cho thấy những kết quả tích cực, là căn cứ để thực hiện thành công Kế hoạch phát triển KT-XH 5 năm 2016-2020 của Thành phố. Đánh giá sơ bộ việc thực hiện các chỉ tiêu chủ yếu về phát triển KT-XH đa số đạt và vượt kế hoạch, một số chỉ tiêu đã hoàn thành trước kế hoạch đề ra, cụ thể: có 15/17 chỉ tiêu theo Nghị quyết của HĐND Thành phố về Kế hoạch phát triển KT-XH 5 năm 2016-2020 hoàn thành và hoàn thành vượt kế hoạch (trong đó 04 chỉ tiêu hoàn thành sớm 1-2 năm: tỷ lệ số xã đạt chuẩn nông thôn mới, tỷ lệ trường công lập đạt chuẩn quốc gia, tỷ lệ hộ nghèo cuối kỳ, số giường bệnh/vạn dân), 01 chỉ tiêu phải tập trung chỉ đạo, tổ chức thực hiện phấn đấu hoàn thành (tỷ lệ cụm công nghiệp đã đi vào hoạt động có trạm xử lý nước thải đạt tiêu chuẩn hoặc quy chuẩn kỹ thuật quốc gia tương ứng), 01 chỉ tiêu dự kiến không hoàn thành theo kế hoạch (tỷ lệ đô thị hóa). Kinh tế Thành phố tăng trưởng khá qua các năm, mô hình tăng trưởng chuyển biến tích cực, khu vực kinh tế tư nhân dần trở thành động lực quan trọng của nền kinh tế.

Ban cơ bản nhất trí với báo cáo của UBND Thành phố. Để tiếp tục phát huy những kết quả 4 năm đạt được, hoàn thành các mục tiêu, chỉ tiêu, nhiệm vụ Kế hoạch phát triển KT-XH 5 năm 2016-2020 của Thành phố, Ban KTNS nhấn mạnh một số vấn đề sau:

1. UBND dự kiến nhiều chỉ tiêu hoàn thành song một số chỉ tiêu cần phải tập trung quyết liệt, có kế hoạch, lộ trình giải pháp cụ thể để phấn đấu hoàn thành ở mức cao nhất, trong đó có chỉ tiêu Tăng trưởng GRDP dự kiến đạt mức cận dưới của khung chỉ tiêu và chỉ tiêu thành phần về Công nghiệp - Xây dựng không đạt chỉ tiêu (đặc biệt là Công nghiệp chỉ tăng trưởng trung bình 7,77%, rất thấp so với chỉ tiêu kế hoạch 11,4%-11,7%).

2. Chất lượng tăng trưởng và chuyển dịch cơ cấu kinh tế trong từng ngành còn chậm so với yêu cầu, việc tái cơ cấu trong cả 3 lĩnh vực dịch vụ - công

ng nghiệp – nông nghiệp chưa đạt kết quả mong muốn. Các chính sách khuyến khích doanh nghiệp đầu tư vào nông nghiệp, nông thôn còn chưa phát huy hiệu quả. Các loại hình dịch vụ và thương mại hiện đại phát triển còn chậm và chưa đồng đều, du lịch tuy có tăng trưởng khách trong và ngoài nước nhưng chưa đa dạng sản phẩm du lịch. Các ngành sản xuất công nghiệp chưa có nhiều chuyển biến về chất lượng và hiệu quả. Chỉ tiêu cấp đăng ký kinh doanh cho 200.000 doanh nghiệp khó hoàn thành kế hoạch.

3. Công tác kiểm tra, giám sát quá trình thực hiện quy hoạch sử dụng đất đến năm 2020, danh mục thu hồi đất, kế hoạch sử dụng đất hàng năm cấp huyện và công tác hậu kiểm các dự án được giao đất còn chưa quyết liệt. Vi phạm đất công ích, đất nông nghiệp còn nhiều, chậm xử lý. Việc giải quyết các nội dung liên quan đến giao đất dịch vụ cho người dân còn chưa triệt để, nhiều trường hợp xử lý kéo dài qua nhiều năm (như ở quận Hà Đông, huyện Mê Linh, huyện Quốc Oai).

4. Tình trạng ngập úng cục bộ khi có mưa lũ còn xảy ra trong bối cảnh biến đổi khí hậu khó lường có tác động tiêu cực. Việc di dời các cơ sở ô nhiễm ra khỏi nội thành, cải tạo chung cư cũ còn chậm. Tiến độ thực hiện các công trình trọng điểm giai đoạn 2016-2020 chậm, gặp nhiều khó khăn dù được bố trí đủ vốn đầu tư nên khả năng một số công trình không hoàn thành theo yêu cầu tiến độ đã được HĐND Thành phố quyết nghị, phải chuyển tiếp sang giai đoạn sau... là nội dung cần được rà soát, có biện pháp cụ thể trong năm 2020.

III. Về kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội năm 2020

1. Trong tổng thể bối cảnh kinh tế thế giới và khu vực năm 2020 được dự báo sẽ tiếp tục có nhiều diễn biến phức tạp, khó lường với xu hướng bảo hộ thương mại gia tăng, đối đầu kinh tế giữa các nước lớn và ảnh hưởng của cuộc bầu cử tổng thống Mỹ, kinh tế Việt Nam cũng như thành phố Hà Nội đối mặt với nhiều cơ hội và thách thức đòi hỏi phải nắm bắt, tận dụng cũng như phải vượt qua để phát triển bền vững. Ban cơ bản thống nhất với những mục tiêu, chỉ tiêu, một số nhiệm vụ, giải pháp trọng tâm năm 2020 trong lĩnh vực kinh tế - tài chính như báo cáo của UBND Thành phố trình. Việc xây dựng chỉ tiêu kế hoạch năm 2020 đã thể hiện tinh thần phấn đấu tích cực, hướng tới hoàn thành mục tiêu nhiệm kỳ kế hoạch 5 năm 2016-2020.

2. Về nhiệm vụ, giải pháp trọng tâm:

Ban đề nghị UBND đặc biệt quan tâm thực hiện các giải pháp khắc phục những hạn chế của năm 2019 đã được chỉ ra, đồng thời tiếp tục cập nhật đầy đủ các nhiệm vụ trọng tâm phát triển KT-XH năm 2020 theo Nghị quyết của Quốc hội tại kỳ họp thứ 8 đã được thông qua ngày 11/11/2019. Ban đề nghị UBND Thành phố chỉ đạo tập trung ngay từ những tháng đầu năm của năm 2020 thực hiện có hiệu quả, linh hoạt các giải pháp, nhiệm vụ để hoàn thành thắng lợi các chỉ tiêu, đặc biệt là các chỉ tiêu còn thấp trong kỳ Kế hoạch kinh tế xã hội 5 năm 2016 – 2020 của Thành phố. Bên cạnh đó, Ban nhấn mạnh, bổ sung một số nhiệm vụ, giải pháp sau:

(1) Thực hiện quan điểm nuôi dưỡng, phát triển nguồn thu bền vững; tạo môi trường kinh doanh lành mạnh, thuận lợi cho doanh nghiệp phát triển. Tăng cường kiểm tra, thanh tra tài chính, chống thất thu ngân sách đối với các khoản thu từ tài sản công, nhất là thu từ đất đai đảm bảo đúng quy định. Có biện pháp quyết liệt trong việc thu hồi nợ đọng ngân sách cũng như các giải pháp đảm bảo nguồn thu từ đất theo dự toán để tạo nguồn lực thực hiện nhiệm vụ chi theo đúng quy định của pháp luật.

(2) Tiếp tục tái cơ cấu ngành công nghiệp, thúc đẩy đổi mới công nghệ; ưu tiên lựa chọn những công nghệ tiên tiến, hiện đại sử dụng ít quỹ đất nhưng mang lại giá trị cao nhất. Xây dựng cơ chế, chính sách để doanh nghiệp có thể đầu tư nhiều hơn cho công tác ứng dụng khoa học và đổi mới công nghệ, phát triển các công nghệ, sản phẩm thuộc các lĩnh vực cơ khí, tự động hoá, điện tử, công nghệ sinh học, công nghệ vật liệu mới, công nghệ thông tin và công nghệ môi trường phục vụ phát triển công nghiệp hỗ trợ, nâng cao hiệu quả và sức cạnh tranh của một số ngành và sản phẩm công nghiệp.

(3) Tăng cường kiểm tra, phòng chống gian lận thương mại, vi phạm sở hữu trí tuệ, sản xuất buôn bán hàng giả, hàng kém chất lượng để tạo điều kiện cho các doanh nghiệp kinh doanh đúng pháp luật nâng cao năng lực cạnh tranh, phát triển bền vững. Xây dựng cơ chế quản lý rủi ro đối với các doanh nghiệp khi chuyển sang “hậu kiểm”; thực hiện nghiêm chỉ đạo của Chính phủ về cắt giảm điều kiện kinh doanh và đảm bảo không chồng chéo trong công tác thanh tra, kiểm tra doanh nghiệp.

(4) Chú trọng hơn đến đổi mới cơ chế hỗ trợ doanh nghiệp, nhất là doanh nghiệp nhỏ và vừa, doanh nghiệp siêu nhỏ, hợp tác xã; xây dựng chính sách cụ thể và huy động nguồn lực để nhân rộng các mô hình liên kết sản xuất theo chuỗi giá trị, bảo đảm an toàn thực phẩm, nâng cao giá trị và hiệu quả của sản xuất nông nghiệp. Tăng cường kiểm soát dịch bệnh, giống, vật tư nông nghiệp, đặc biệt việc sử dụng chất cấm trong chăn nuôi, vệ sinh an toàn thực phẩm đối với sản phẩm nông nghiệp.

(5) Tiếp tục cải thiện chỉ số tiếp cận đất đai, rà soát cắt giảm thủ tục hành chính để tạo sự đột phá cải thiện môi trường đầu tư, kinh doanh, khởi nghiệp sáng tạo, đẩy mạnh xuất khẩu để tăng trưởng tốt hơn. Quan tâm huy động mọi nguồn vốn, trong đó có ngân sách để tạo quỹ đất sạch đấu thầu, đấu giá xây dựng các khu, cụm công nghiệp tập trung và phát triển sản xuất kinh doanh theo quy hoạch. Chấn chỉnh, xử lý nghiêm các sai phạm trong quản lý, sử dụng đất đai, khai thác tài nguyên, kiên quyết thu hồi các dự án vốn ngoài ngân sách có sử dụng đất chậm triển khai nhiều năm, vi phạm Luật Đất đai. Có các giải pháp cụ thể để tăng cường công tác quản lý, khai thác tài nguyên khoáng sản đảm bảo bền vững, hiệu quả, tránh thất thoát, lãng phí.

(6) Xây dựng phương án phân cấp quản lý và phân cấp nguồn thu, nhiệm vụ chi cho thời kỳ từ năm 2021, tạo tiền đề triển khai có hiệu quả phương án thí điểm quản lý theo mô hình chính quyền đô thị Hà Nội vừa được kỳ họp thứ 8 Quốc Hội khóa 15 thông qua.

IV. Về dự thảo Nghị quyết HĐND về kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội năm 2020 của thành phố Hà Nội

Nội dung dự thảo nghị quyết (lĩnh vực kinh tế, tài nguyên) cơ bản thống nhất, phản ánh đầy đủ các nội dung về kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội năm 2020 của thành phố Hà Nội như trong báo cáo của UBND Thành phố đã đề cập. Ban đề nghị bổ sung một số nhiệm vụ, giải pháp nêu trên và theo ý kiến thảo luận của đại biểu HĐND Thành phố tại kỳ họp.

Trên cơ sở giải trình, tiếp thu của UBND Thành phố và ý kiến phát biểu của đại biểu HĐND, Ban Kinh tế - Ngân sách đề nghị HĐND Thành phố thông qua Nghị quyết về kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội năm 2020 của thành phố Hà Nội.

Ban Kinh tế - Ngân sách kính trình HĐND Thành phố./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Thường trực Thành ủy; | (để b/c)
- Thường trực HĐND TP;
- Đại biểu HĐND TP;
- UBND Thành phố;
- VP HĐND TP, VP UBND TP;
- Sở KH&ĐT;
- Lưu: VT, KTNS.

TM. BAN KINH TẾ - NGÂN SÁCH
TRƯỞNG BAN

Hô Văn Nga